

WERELDHAVENDAGEN

HAVENKRANT *Special*

SAMEN MET BEWONERS, BEDRIJVEN EN GEMEENTEN BRENGT HET HAVENBEDRIJF ROTTERDAM EEN MOOIE, VEILIGE EN BEREIKBARE HAVEN DICHTBIJ NR.43 • JAARGANG 11 • SEPTEMBER 2019

6, 7 en 8 september 2019

Spot deze schepen tijdens de Wereldhavendagen

Onze tips
Een greep uit een overvol programma. Lekker!

Ontmoet deze teamplayers

Win!
Kaartjes voor de excursie 'zeekadetten'

Wereld
haven
dagen
Rotterdam

Duik in de veelzijdige haven

MariTeam!

De Wereldhavendagen komen eraan. Drie dagen lang vieren stad en haven hun inmiddels eeuwenoude verbintenis.

Ik verheug me nu al op alle bedrijvigheid op de kades, waar jong en oud ervaren hoe de haven bezig is met de grootste transformatie in decennia: naar de slimste en schoonste haven ter wereld.

En dat is hard nodig gezien het tijdperk van verandering waarin we leven. Trends als digitalisering en verduurzaming veranderen de wereld. Het zijn ontwikkelingen die grote uitdagingen opwerpen, maar bovenal kansen bieden, voor ondernemers, voor nieuwe bedrijvigheid en werkgelegenheid. Neem digitalisering; met slimme software, applicaties en de inzet van big data maken we de haven steeds slimmer, efficiënter en veiliger. Zo hebben we een drijvend laboratorium waarmee we ons voorbereiden op de komst van autonoom varen, kunnen we door middel van sensoren het onderhoud aan bijvoorbeeld onze kademuren slimmer plannen en maken apps de doorvoer van scheepvaart en afhandeling van lading efficiënter.

De uitdagingen die voor ons liggen, zijn zo groot, dat we ze alleen in gezamenlijkheid het hoofd kunnen bieden. Niet voor niets is het thema van deze Wereldhavendagen 'MariTeam': in de haven draait alles om een goede samenwerking, en als een goed geolied team bouwen aan de haven van de toekomst. Dat zijn grote woorden, maar ze worden ook gestaafd door 'grootse' daden.

Zo verrees deze zomer de allergrootste windturbine ter wereld op de Maasvlakte. Zowel de productie als de plaatsing gebeurde door bedrijven die in onze haven zijn gevestigd. Zoals SIF op de Maasvlakte, die de funderingsbuizen maakte en waar je tijdens de Wereldhavendagen een kijkje achter de schermen kunt nemen. In het najaar starten we met een proef waarbij we schepen die aan de Parkkade liggen, van mobiele walstroom voorzien.

Zo verminderen we de hinder en verbeteren we de luchtkwaliteit. Ook de scheepvaart is met een grote omslag bezig. Afgelopen jaren hebben we het mogelijk gemaakt dat LNG – een

veel schonere brandstof dan stookolie – in Rotterdam kan worden overgeslagen en gebunkerd. Een belangrijke stimulans voor rederijen om ook over te stappen op LNG-aangedreven schepen. Cruisemaatschappijen volgen inmiddels dit goede voorbeeld. Nieuwsgierig geworden? Tijdens de Wereldhavendagen kun je een bezoek brengen aan de Gate Terminal op de Maasvlakte, hét knooppunt van LNG voor Noordwest-Europa.

Dit zijn nog maar enkele voorbeelden van hoe we samen met het havenbedrijfsleven bouwen aan de haven van morgen. Ik wens u alvast veel plezier, en misschien tot ziens, op de Wereldhavendagen!

Allard Castelein,
president-directeur
Havenbedrijf Rotterdam

**ONDERTUSSEN OP
De Nieuwe
Maas**
19-07-2019
10.00 uur

FOTO: SJR GROUP

Geen alledaags beeld op het water van de Nieuwe Maas: een dertig meter hoge tank hangend in de nok van een drijvende bok. In totaal gingen op deze manier zes tanks van tankbouwer SJR Group op Heijplaat naar de HES Botlek Tank Terminal in de Botlekhaven. Vervoer over de weg van zulke gevaartes is geen optie, dus ging het transport over het water.

Het was een logistiek kunststukje, want onderweg moesten de nodige hindernissen worden overwonnen. Dat begon al in de productiehal waar de tanks met een diameter van twaalf meter afgelopen maanden in elkaar werden gelast, vertelt projectleider Anne Vonk Noordegraaf van SJR Group. 'Met hun dertig meter hoogte zijn deze tanks flink aan de maat. Ze pasten dan ook maar net door

de deuropening van onze loods. Passen en meten dus!' Maar uiteindelijk verliep het transport soepel en inmiddels zijn de tanks alweer een tijdje op de plek van bestemming. Daar worden ze gebruikt voor de opslag van biobrandstoffen.

Bekijk de video van het transport op havenkrantonline.nl

10 JAAR Havenkrant

Hoe is het nu met... schipperskind Lydia?

De Havenkrant bestaat tien jaar. In deze rubriek blikken we terug op enkele mooie verhalen. Bijvoorbeeld dat van de indertijd 11-jarige Lydia over haar jeugd als 'schipperskind'.

Diezelfde Lydia is inmiddels een volwassen vrouw van 21 jaar. En nee: ze is geen schipper geworden, of iets anders in de maritieme wereld gaan doen. 'Ik heb een heel leuke baan bij een groothandel voor cadeau-artikelen, en werk daarnaast ook nog één dag in de week in een winkel voor verf- en woonaccessoires', vertelt ze. Dat neemt niet weg dat ze nog altijd graag haar ouders bezoekt aan boord van de

Turbulent, het binnenvaartschip waarop ze is opgegroeid. 'Het komt er minder van dan ik zou willen, omdat ze vaak ver weg zijn, maar als ik daar kom, voel ik me meteen weer helemaal thuis. De rust van het leven aan boord van zo'n schip, afgegrensd van de buitenwereld, is heel bijzonder.' Vanaf haar zesde woon-

'Ik vond het leuk op het internaat'

Lees het verhaal uit Havenkrant 2 op havenkrantonline.nl

de Lydia doordeweeks op het internaat. Hoe kijkt ze terug op haar jeugd? 'Heel positief. Ik vond het daar heel leuk. Ik kan me eigenlijk niet herinneren dat ik ooit heimwee heb gehad naar mijn ouders. Daarbij scheelde het vast dat mijn zus ook al op het internaat zat, net als veel kinderen van collega-schippers. Het voelde al vertrouwd.' Pas toen Lydia naar het mbo ging, besepte ze dat haar jeugd misschien niet helemaal 'standaard' was. 'Daar stelden andere leerlingen me ineens allemaal vragen over hoe dat dan was, op zo'n internaat.' Hoewel Lydia dus volledig is gesetteld aan de wal, is de schipperswereld zeker niet uit haar gedachten. 'Bijna al mijn vrienden zijn voormalige schipperskinderen met wie ik ben opgegroeid op het internaat. Daarmee ben je zo close, dat wordt gewoon familie.'

GESPOT Boeienlegger Rotterdam

Heb je je ooit afgevraagd wie al die enorme boeien, tonnen en andere felgekleurde bakens op de juiste plek in de haven aflevert? En ze weer ophaalt als er onderhoud nodig is? Daarvoor zorgt Rijkswaterstaat met zijn vloot van betonningsvaartuigen. Boeienlegger Rotterdam is zo'n vaartuig en op de Wereldhavendagen kun je dit 44 meter lange schip zelf

bezoeken. Je komt hier alles te weten over het belangrijke werk rondom de vaarwegmarkeringen, essentieel voor de veiligheid van de schepen op rivieren en in de haven. Je vindt de boeienlegger aan de kade naast Hotel New York. Als je er toch bent, bezoek dan meteen de tent van Rijkswaterstaat Zee en Delta en de Rijksrederij en kom erachter wat zij allemaal doen op de Noordzee én rond Caribisch Nederland met hun 120 specialistische schepen.

FOTO: KEES TORN

Haven
1250

Elk havennummer zijn eigen verhaal.

Havennummer 1250 is de Wilhelminapier op de Kop van Zuid. Hier vind je tijdens de Wereldhavendagen onder meer het kraanponton 'de Missing Link' van Hapo International

Barges B.V. Op het ponton kun je de Clyde 37 offshore kraan bewonderen met een hijsvermogen van 250 ton. Grijp je kans en bewonder aan boord zwaar materieel, zoals een hydraulische knipschaar die wordt gebruikt om schepen te slopen. Kraanponton 'de Missing Link' is op zaterdag en zondag tussen 10.00 en 18.00 uur open voor publiek en maakt daarnaast onderdeel uit van de avondshow. wereldhavendagen.nl en hapobarges.com

Grootste 'groene' waterstoffabriek van Europa

- Waterstof wordt gebruikt als duurzame brandstof voor de industrie
- Nieuwe technologie produceert zelfs waterstof zonder CO₂-uitstoot
- Rotterdam zet in op de grootste 'groene' waterstoffabriek van Europa

Waterstof is een wondermiddel. Je kunt er auto's op laten rijden of het huis mee verwarmen. En dat allemaal zonder uitstoot. Het enige restproduct is water. Het nadeel is: tot nu toe wordt waterstof vooral gewonnen door aardgas bij hoge temperaturen om te zetten. En dan is deze energiebron toch deels fossiel. Het kan ook anders: door middel van 'elektrolyse' is water (H₂O) te splitsen in waterstof (H) en zuurstof (O). Gebruik je voor die elektrolyse groene energie, zoals wind- of zonne-energie, dan is waterstof CO₂-neutraal. Het Havenbedrijf Rotterdam kijkt daarom samen met de bedrijven Nouryon en BP naar het opzetten van de grootste groene waterstoffabriek van Europa.

Groene fabriek

Corné Boot, Head of Government Affairs van BP Nederland: 'De installatie die we in dit samenwerkingsverband voor ogen hebben, moet jaarlijks 45.000 ton groene waterstof produceren. Dat maakt deze fabriek meteen de grootste van Europa. Zo besparen we 350.000 ton CO₂-uitstoot. De uitdaging is dat we heel veel groene stroom nodig hebben, namelijk 250 Megawatt. Als je bedenkt dat een windturbine op zee gemiddeld 2 tot 3 Megawatt stroom per jaar levert, dan is zo iets niet 1-2-3 geregeld.' De partners hebben drie jaar uitgetrok-

ken om de 'business case' rond te krijgen. Nouryon (voorheen AkzoNobel Specialty Chemicals) gaat aan de slag met de bouw en exploitatie van de waterstofinstallatie. 'De aansluiting op voldoende groene stroom is één onderdeel van deze fase', legt Marcel Galjee, energy director Nouryon uit. 'Daarnaast gaan we op zoek naar subsidie om het project te kunnen financieren. Tot slot is een grote uitdaging hoe we de waterstof uit deze fabriek kunnen inpassen in de bestaande industrie. Deze groene waterstofinstallatie is 25 keer groter dan bestaande waterstoffabrieken.'

Kinderschoenen

Marcel: 'De technologie staat nog in de kinderschoenen, waardoor onze toeleveranciers ook steeds sprongen moeten maken. Daarom is samenwerking ook zo belangrijk. Het is top dat we in Rotterdam met de hele keten aan tafel zitten, inclusief het Havenbedrijf.' De rol van het Havenbedrijf is om de

'infrastructuur' voor de fabriek mogelijk te maken. Nico van Dooren, manager Energie en Procesindustrie van het Havenbedrijf Rotterdam: 'Wij vinden het belangrijk om vanaf het prille begin aan tafel te zitten bij deze ontwikkeling. Uit onderzoek blijkt dat we veertig fabrieken van deze schaal nodig hebben om aardgas te vervangen door een duurzame brandstof. Het is een uitdagend project, maar daar geven we graag ruimte aan.' In 2022 wordt de knoop doorgehakt of de groene waterstofinstallatie er echt komt. In de tussentijd draait de planvorming op vele gebieden door. Dat moet ook wel. Corné: 'We willen naar een toekomst met een lage CO₂-uitstoot. Dus efficiëntie in de processen, elektrificatie, de afvang en opslag van CO₂, hergebruik van restwarmte én groene waterstof. Wat ik mooi vind, is dat de Rotterdamse haven op veel van die terreinen koploper wil zijn. Natuurlijk ondersteunen wij dat!'

Het hart van een waterstoffabriek wordt gevormd door de 'cellenzaal' vol electrolyzers, de apparaten waarmee water (H₂O) wordt gesplitst in waterstof (H) en zuurstof (O). De energie die daarvoor nodig is, wordt nu meestal gewonnen uit fossiele bronnen. Zodra dit gebeurt met groene energie kan waterstof fungeren als honderd procent duurzame brandstof.

WAT KUN JE ALLEMAAL MET WATERSTOF?

Waterstof is onmisbaar bij de productie van olieproducten. Het wordt in dat geval gebruikt om zwavel uit de olie te halen: 'ontzwavelen' in jargon. De Rotterdamse haven heeft vijf olieraffinaderijen. Die raffine-

rijen gebruiken overigens niet alle waterstof: een deel daarvan wordt met twee pijpleidingen naar Noord-Frankrijk gepompt. Zo vindt de Rotterdamse waterstof zijn weg naar de Europese industrie.

WATERSTOF IN ALLE KLEUREN

Wel eens gehoord van grijze, blauwe of groene waterstof? Dit zijn geen verwijzingen naar de kleur van de waterstof (waterstof is kleur- en geurloos); wel zegt dit iets over de manier waarop het is geproduceerd.

opgeslagen in de lege gasvelden onder de Noordzee.

Maar het beste voor mens en milieu is groene waterstof. Met groene stroom wordt water gesplitst in waterstof en zuurstof; hierbij komt helemaal geen CO₂ vrij. Ideaal dus als je de beschikking hebt over grote hoeveelheden groene stroom: dan kan er eindeloos waterstof worden geproduceerd zonder één gram CO₂.

Grijze waterstof wordt gewonnen uit aardgas. Daarbij komt onder meer CO₂ vrij dat in de lucht terecht komt. Gelukkig zijn er milieuvriendelijker productiemethoden in opkomst.

Blauwe waterstof bijvoorbeeld: de CO₂ die bij de productie vrijkomt, wordt

Fotograaf van dé doop

Dé foto uit 1958 van het ss Rotterdam

Win een foto-boek!

Vanaf 19 oktober wijdt de Kunsthal een overzichtstentoonstelling aan het werk van Daniël van de Ven. Tegelijkertijd verschijnt een boek met het werk van de fotograaf. De Havenkrant verloot een exemplaar van het fotoboek onder de inzenders van het goede antwoord op de vraag: 'In welk jaar is de Holland Amerika Lijn opgericht?' Mail naar: havenkrant@portofrotterdam.com o.v.v. 'fotoboek'.

Op 13 september 1958 doopte Koningin Juliana het ss Rotterdam. Daniël van de Ven was de enige fotograaf die dit moment vastlegde. Hij legt uit hoe. 'Effe wachten, Daantje!'

Daniël was tussen 1948 en 1970 de vaste fotograaf van de Holland Amerika Lijn. Zijn foto's zijn vanaf 19 oktober te zien op een overzichtstentoonstelling in de Kunsthal die wordt geopend door Allard Castelein (president-directeur van het Havenbedrijf Rotterdam). Reden genoeg om de vitale negentiger in zijn appartement te Hillegersberg te bezoeken. Met een verbluffend geheugen voor details vertelt hij zijn levensverhaal. Daniël groeide op in Delfshaven. Zijn vader, een oud-zeeman, baatte daar café H.J.J. van de Ven uit. Toen Daniël in de oorlog zijn eerste foto's maakte, raakte hij bevangen door het fotografenvirus en ging in de leer bij Erich Hof aan de Proveniërsingel.

Mooi pak

Erich was oprichter en secretaris van de Nederlandse Vereniging voor Fotojournalisten, vertelt Daniël. 'Hij was meer autoriteit dan fotograaf. Met zijn mooie pak in een kraan klimmen deed hij niet graag.' En zo kwam Daniël op jeugdige leeftijd in contact met de Holland Amerika Lijn. 'Ik klauterde altijd op daken en kranen voor overzichtsfoto's van havens en schepen. Toen ik een foto van een loods op de Wilhelminapier had gemaakt, bestelde de Holland Amerika Lijn daarvan wat afdrucken. Mijn baas wilde graag meer zaken doen met de Lijn, maar kon niet overweg met de publiciteitschef die nogal dominant was. Met mij klikte het en hij wilde met geen andere fotograaf meer werken.' Na de oorlog bloeide de rederij, die naast passagierschepen ook nog twintig vrachtschepen bezat, als nooit tevoren. Van alle schepen en hun kapiteins wilde de publiciteitsafdeling foto's. De mooiste opdrachten dankte Daniël aan de 'foto-nieuwsborden' die als promotiemateriaal in de 52 passagekantoren over de gehele wereld stonden. Om de zes weken werden de borden vernieuwd; die toonden vaak prominente passagiers. Clark Gable, Paulette Godard, Toon Hermans, Lyndon B. Johnson: Daniël heeft ze allemaal gefotografeerd. 'Soms zat ik 18 dagen op de lijndienst naar New York voor vier foto's. Het leven aan boord was geweldig. Daar ben ik dik van geworden.'

Memorable doop

Ook maakte Daniël promotiefoto's van de tewaterlatingen van schepen als de Maasdam, de Westerdam, de Noordam, de Statendam. Maar meest memorabel was de doop van de Rotterdam: 'Het was een hele happening met duizenden mensen bij de RDM. De doopplek waar de koningin stond, was afgescheiden van de fotografen en cameramensen, onder wie Amerikanen met indrukwekkende filmcamera's. Dankzij de vele tewaterlatingen die ik had gefotografeerd, wist ik dat het even duurde voordat de champagnefles stuksloeg nadat de koningin het koordje had doorgeslagen. Links en rechts hoorde ik de sluiters, de andere fotografen hadden dat niet door, maar ik dacht: effe wachten, Daantje! Toen ik de champagnefles zag breken, drukte ik af. Zo maakte ik de enige echte foto van de doop.' Eind jaren zestig was het gedaan met de geweldige opdrachten. De luchtvaart had de passagiersvaart verdrongen en de Holland Amerika Lijn verhuisde naar de Verenigde Staten om zich toe te leggen op de cruisevaart. Daniël maakte nog tientallen audiovisuele producties voor onder andere Unilever en legde de gehele collectie van het Mauritshuis vast, maar in Rotterdam bleef hij toch vooral bekend als de fotograaf van de Holland Amerika Lijn.

WERELDHAVENDAGEN

6, 7 en 8
september
2019

Jasper Coehorst,
bevelvoerder en schipper
op een van de
patrouillevaartuigen van
Havenbedrijf Rotterdam

Bart Koppenaar,
operator bij
Gate terminal

Carlo Minderman,
schipper en
supervisor bij HEBO
Maritiemservice

Jaarthema: MariTeam

Ontmoet deze teamplayers

Spot deze schepen tijdens de Wereldhavendagen

Bezoek loodsboot de Polaris of klim als een loods op de klimwand.

Maak een historische rondvaart met stoomsleper Dockyard V.

Wie een van de terminals bezoekt, ziet ze van heel dichtbij: mega grote containerschepen.

Of het nu gaat om het bergen van wrakken, patrouilleren in de haven of het laden en lossen van LNG-schepen. Alleen krijg je weinig gedaan. En dus staan tijdens de Wereldhavendagen – thema ‘MariTeam’ – de teamspelers in de haven centraal. En deze kom je daar ook tegen.

De opruimers van HEBO

Zeg je nou Bezem? Haha, nee joh ik heet BezemER!’ Collega Carlo: ‘Maar wij noemen ’m stoffer.’ Gelach. De sfeer zit er deze ochtend goed in op de HEBO-Cat 9: een van de vaartuigen van HEBO Maritiemservice. Arnold Bezemer (allround schipper), Carlo Minderman (supervisor) en schipper Martijn van Dongen vormen vandaag het ‘oil spill response team’ dat zich onder meer bezighoudt met olie- en calamiteitenbestrijding, hijswerkzaamheden en bergingen in havengebieden. Maar vandaag is de pieper nog niet gegaan en dus is er tijd voor een bakje koffie en een rondleiding. Het multifunctionele vaartuig kan bij veel klussen worden gebruikt. Er zijn onder meer bergingspompen, een rups-overslagkraan en een veegarm aan boord. Martijn: ‘We worden vaak ingezet bij het opruimen van olie, maar ook bij het bergen van gezonken schepen en auto’s.’ De grootste klus tot nu toe was vorig jaar, na lekkage van een olietanker in

de 3e Petroleumhaven. Carlo: ‘Het eerste dat we hoorden: “Kom met alles wat je hebt!” Goed op elkaar ingespeeld zijn, is dan noodzaak. Martijn: ‘Wij weten wat we aan elkaar hebben en zorgen dat we altijd onze zaakjes op orde hebben, zodat we meteen aan de slag kunnen.’ Veel klussen zijn minder omvangrijk, maar haast altijd maatwerk. Martijn: ‘Laatst hadden we een betonmixer die met beton en al het water inreed. Haal dat er maar eens uit. Maar dat maakt het juist gaaf: samen ter plekke de beste oplossing bedenken om de klus te klaren.’ En dan komen er meer verhalen. Bijvoorbeeld die keer dat een particulier jacht op het strand in Ouddorp was gestrand en HEBO dat moest bergen. De meest bizarre opdracht van Arnold? Een dode walvis van de boeg van een schip halen, 18 meter lang, 45 ton. ‘HEBO zou wel effe helpen. Lag daar kilo’s aan dode walvis. Stinken joh. Maar natuurlijk hebben we ook die klus geklaard.’

Carlo

Martijn

Arnold

Wereld
haven
dagen
Rotterdam

HEBO Maritiemservice laat tijdens de calamiteitendemonstratie zien hoe je olie opruimt op het water. Kijk op wereldhavendagen.nl voor actuele tijdstippen en locatie van de demonstratie. Aan de Parkkade kan je drie dagen lang aan boord van een bok (drijvende kraan) van HEBO.

Vaar mee op zeilschip Fantastiko door de Rotterdamse haven.

Kom aan boord voor een kijkje op het schip van PGO Ferries en vaar mee naar het centrum van Rotterdam.

De sleepboten die actief hun unieke wendbaarheid

De gastheren van de haven

Door dik en dun en door weer en wind. Dit team weet niet beter dan dat er altijd iemand achter hen staat als ze aan het werk zijn. Ontmoet bevelvoerder en schipper Jasper Coehorst en basis scheepvaartmeesters André Logmans en Carlo van Tiggele. Samen vormen zij vandaag de bemanning van de RPA 11, een van de acht patrouillevaartuigen van Havenbedrijf Rotterdam in de Rotterdamse haven. De belangrijkste taken: begeleiden van scheepvaart, inspectie en handhaving en incidentbestrijding zoals brand. Deze ochtend vertrekken ze vanaf de Madroelhaven en inspecteren ze tussen de Willemsbrug en Pernis. Of het nu gaat om het handhaven van de regels in de haven, het blussen van een brand of eerste hulp verlenen aan boord van een schip: op elkaar kunnen vertrouwen is onmisbaar om je werk goed te doen. Het credo op de patrouillevaartuigen is dan ook: eerst je eigen veiligheid en die van collega's op orde en dan aan de

slag. Jasper: 'We zorgen er vooral voor dat het veilig is in de haven en dat alle schepen zich aan de regels houden. Dus als er ergens een schip ligt waar dat niet mag, dan varen we erop af. Daarnaast zorgen we ervoor dat grote zeeschepen zonder problemen de haven in en uit kunnen varen.' André vult aan: 'En als er ergens schade is, bijvoorbeeld aan een kademuur, dan nemen we polshoogte.' De patrouillevaartuigen worden ook ingezet bij incidenten als brand. Bijvoorbeeld die in Vlaardingen in mei in een pakhuis aan de Koningin Wilhelminahaven. Carlo: 'Wij voorzagen de brandweer van water en hielpen met blussen. Veel bedrijven in de haven hebben blussteigers waar we onze vaartuigen op kunnen aansluiten. Onze pompen zorgen er dan voor dat we de brandweer wel 65.000 liter water per minuut kunnen leveren. Het geeft een goed gevoel dat we met elkaar en met de brandweer de brand hebben kunnen blussen. Dan voel je je echt deel van een team.'

Tijdens de Wereldhavendagen zie je de patrouillevaartuigen gewoon aan het werk in de haven. Grote kans dat je ze spot. Stap ook aan boord van patrouillevaartuigen van Rijkswaterstaat en Kustwacht.

Op zaterdag 7 september kun je zelf een kijkje nemen bij Gate terminal. Scoor je ticket voor deze excursie online.

Nick

Marcel

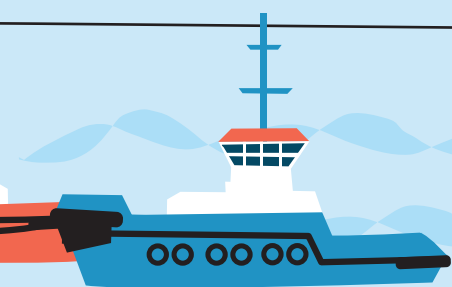
Bart

Claudio

De mannen van Gate terminal

Zet operationeel manager Claudio Patricio in de auto, stap zelf ook in en laat hem rondrijden over het terrein van Gate terminal terwijl hij vertelt over het bedrijf. De kans is groot dat je na een uur net zo enthousiast bent over zijn werk als de Portugees zelf is. We zijn op bezoek bij de enige import- en exportterminal voor LNG in Nederland. Claudio: 'Gemiddeld eens in de drie dagen komt een groot LNG-schip zijn lading lossen. En staan onze teams paraat om dit veilig en snel te begeleiden. Wij slaan het vloeibaar gas hier tijdelijk op en zorgen er daarna voor dat het wordt geladen in andere (bunker)schepen, containers of trucks. Daarnaast zorgen we ervoor dat een deel van de LNG gasvormig wordt gemaakt en op druk gebracht voor levering aan het Nederlandse gastransportnet.' Het is geen overbodige luxe het terrein per auto te verkennen. De terminal bestaat sinds 2011 en is een joint venture van de Nederlandse Gasunie en Vopak. Onderweg zien we drie opslagtanks voor LNG met elk een capaciteit van 180.000 kubieke meter, drie aanlegstei-

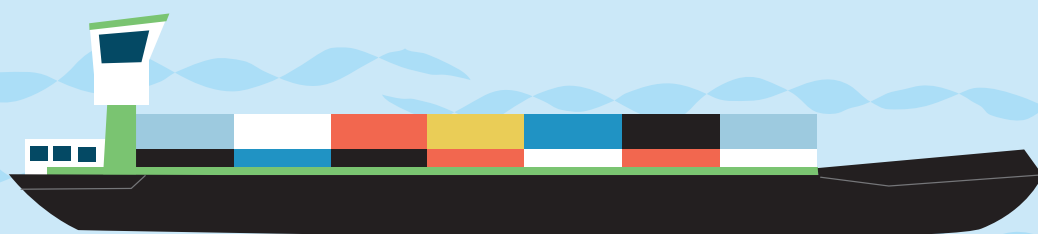
gers voor LNG-schepen, drie laadplaat- sen voor tankwagens en een omgeving waar LNG wordt omgezet in aardgas. Bij een van de drie aanlegsteigers ligt de imposante LNG-carrier de Arctic Princess. Operator Bart Koppenaal en zijn collega's zijn bezig met de laatste zaken voordat het schip weer wegvaart. Het vloeibare gas uit de Arctic Princess is de afgelopen 20 uur via een losinstallatie en een pijpleiding overgepompt naar een van de opslagtanks. Bart en zijn collega's Marcel (shift supervisor) en Nick (allround operator) zorgden ervoor dat dit snel en veilig gebeurde. Goed samenwerken en duidelijke communicatie per portofoon is dan essentieel. Bart: 'Het schip is groot en je moet zowel het schip als de losinstallatie goed in de gaten houden. Ik ben de ogen en oren van m'n collega die binnen zit en verantwoordelijk is voor het bedienen van de installatie. Hij moet weten of de druk goed is in de pijpen en of de pijpleidingen goed zijn aangesloten. Lekkage wil je uiteraard te allen tijde voorkomen. Gelukkig hebben we ook deze klus weer veilig met z'n allen geklaard.'

Zijn in de Rotterdamse haven tonen eid. Een waar 'sleeppotenvallet'.

Spectaculaire Maarsrace met 50 roeisloepen op 7 september.

Bezoek innovatieve binnenvaartschepen, zoals de Fides of de Nadorias.

Watertaxi's brengen je overal.

Zoals elk jaar barst het programma van de Wereldhavendagen uit zijn voegen. De Havenkrant helpt je alvast een eindje op weg met een paar tips. Kijk voor alle demonstraties, excursies en andere onderdelen op: wereldhavendagen.nl.

Leuk met kids!

⊙ Voor de kleinste matrozen is er de **SWKGroep Playground** ingericht op het **Willemsplein** aan de voet van de Erasmusbrug. Hier kun je van vrijdag t/m zondag bouwen, knutselen en spelen. Maak je eigen periscoop of ga op speurtocht met de *spy bottles*.

⊙ Kinderboekenschrijver en acteur Joris Lutz geeft op zaterdag en zondag een **muzikale voorstelling** rondom de trouwe viervoeter Fred. Een spannend avontuur met leuke liedjes voor kinderen vanaf 5 jaar. Tickets via de website.

⊙ Bij de **zeekadetten** leren kinderen en jongeren hoe te **overleven op zee**. Aan boord van **korpsschip de Betelgeuze** (Rijnhaven) is de hele dag een ruim aanbod van activiteiten voor alle leeftijden. Voor jongeren tussen 12 jaar en 25 jaar is er een speciale activiteit waarbij je leert jezelf in veiligheid te brengen met een reddingsvlot en overlevingspak. Altijd handig, toch!? Tickets via de website.

Onvergetelijke uitstapjes en activiteiten

⊙ Op zaterdag is er traditioneel een feestelijk **avondprogramma** voor jong en oud. Zo is er een **openluchtbioscoop** in de Red Apple Marina (tickets via de website), ook te bezoeken met je eigen bootje. En vanaf 21 uur kun je **dansen op de kades** rondom de Erasmusbrug op vette tracks, onder andere van de Rotterdamse dj Niles Alistar. De avond wordt afgesloten met een spectaculaire **vuurwerkshow**.

⊙ Hoe kun je de Wereldhavendagen het beste beleven? Vanaf het water natuurlijk! Tijdens de **Wereldhavendagen boottour** luister je onder het genot van een hapje en drankje naar een ervaren havengids. Tickets via de website.

⊙ Bij **Neste** werken ze aan een duurzame toekomst. Ga op bezoek bij **de grootste producent van hernieuwbare diesel**, gemaakt van afval en restproducten. Hier zie je wat een operator bij een fabriek doet en mag je in het laboratorium rondsnuffelen. Drie excursies op zaterdag. Tickets via de website.

En dit kun je ook nog allemaal doen...

- ⊙ Leuke spulletjes kopen op de **nautische markt** in de Veerhaven.
- ⊙ **Fietsexcursies, wandeltours en een e-scootertour** door verschillende havengebieden, zoals de Waalhaven en Merwe-Vierhavens.
- ⊙ Allerlei **schepen bezoeken**, zoals een amfibisch transportschip van de Koninklijke Marine.
- ⊙ Kennis maken met innovatie en wetenschap in het **SummerLabb**.
- ⊙ Een **kijkje achter de schermen** nemen bij allerlei bedrijven in de haven (en wie weet, in gesprek raken met je toekomstige werkgever).

- ⊙ **Meevaren** op de historische stoomsleper Pieter Boele, en talloze andere schepen.
- ⊙ De bijzondere sfeer van de haven in het donker tijdens de **avondexcursie 'Containers by Night'**.
- ⊙ Mee rennen met de **Morning Marine Run**.
- ⊙ En nog veel meer leuks!

Win!

Kaartjes voor de excursie 'zeekadetten': De Havenkrant geeft 4 kaartjes weg voor deze excursie op zondag 8 sept om 13.00 uur. Kans maken? Stuur uiterlijk dinsdag 3 september naam en contactgegevens naar havenkrant@portofrotterdam.com o.v.v. zeekadetten.

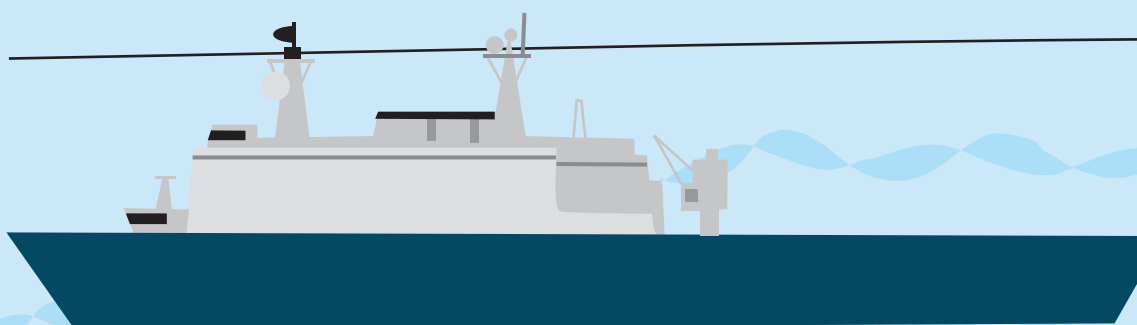

Win!

Kaartjes voor de 'Wereldhavendagen boottour' en beleef de Wereldhavendagen vanaf het water. Een ervaren havengids vertelt leuke feiten over de haven. Ook mee? De Havenkrant geeft 4 kaartjes weg voor de tocht op zaterdag 7 september om 11.30 uur. Stuur uiterlijk dinsdag 3 september naam en contactgegevens naar havenkrant@portofrotterdam.com o.v.v. boottour WHD.

Programma & tickets:

- ⊙ Voor de excursies moet je reserveren en betalen.
- ⊙ **Online voorverkoop** hiervoor start maandag 26 augustus om 12.00 uur op wereldhavendagen.nl.
- ⊙ Op deze website vind je ook alle actuele info over demonstraties, activiteiten, excursies, locaties, tijden en bereikbaarheid.
- ⊙ Tijdens het evenement is er een kassa/infopunt op Katendrecht, bij het ss Rotterdam en op de Wilhelminapier, ter hoogte van de Rijnhavenbrug. Hier kun je terecht voor de nog beschikbare excursietickets. De kassapunten zijn geopend van vrijdag 6 tot en met zondag 8 september van 09.00 tot 18.00 uur. Het festivalterrein is open van 10.00 tot 18.00 uur. Sommige excursies vertrekken al eerder dan 10.00 uur.
- ⊙ **Neem je legitimatie (paspoort of identiteitskaart) mee als je op excursie gaat, zonder mag je niet overal de haventerreinen op. Rijbewijs wordt niet (overal) geaccepteerd.**

Stap aan boord van het amfibisch transportschip Zr. Ms. Rotterdam en bezoek het Mariniersdorp.

Maak een rondje op een snelle, operationele KNRM-reddingboot.

Aflossing van de wacht voor de Suurhoffbrug

De Suurhoffbrug uit 1972 is aan vervanging toe en daarom komt in 2021 een tijdelijke brug haar helpen. Begin volgend jaar start de bouw. De huidige brug krijgt ook een grondige opknappbeurt, maar uiteindelijk wordt een definitieve oplossing gebouwd voor de verbinding over het Hartelkanaal.

De Suurhoffbrug – vernoemd naar minister Suurhoff – brengt het verkeer op de A15 bij de Maasvlakte over het Hartelkanaal en is onmisbaar in de aan- en afvoer van goederen naar en van de Maasvlakte. Maar het brugdek is vermoeid door het vele zware vrachtverkeer, meer dan verwacht ten tijde van de bouw 47 jaar geleden. Daarom krijgt de brug een grondige opknappbeurt, maar de pensioenleeftijd gaat ze daar niet mee halen. De dame heeft tijdelijk meer hulp nodig.

Tijdelijke brug

En die komt er in de vorm van een nieuwe tijdelijke brug – naast de bestaande – die de helft van het drukke wegverkeer op de A15 richting Rotterdam over gaat nemen. Aannemerscombinatie Stipt bouwt de brug in opdracht van Rijkswaterstaat. De aannemerscombinatie bestaat uit de bedrijven Dura Vermeer, BESIX, Mobilis en Hollandia Infra. Projectmanager Henk Meuldijk: 'Vanaf 2021 gaat het wegverkeer vanaf de Maasvlakte

Projectmanager Henk Meuldijk van RWS bezoekt de brug voor een inspectie.

over de nieuwe tijdelijke brug via twee rijstroken richting Rotterdam. De oude brug hoeft dan alleen nog de andere rijrichting, dus richting zuid, voor haar rekening te nemen en wordt daarmee ontlast. Het fietsverkeer in beide richtingen komt ook over de nieuwe tijdelijke brug.' Er komt nu een tijdelijke brug omdat een

goede langdurige oplossing voor de verbinding over het Hartelkanaal meer tijd kost. Voor de bouw van de definitieve nieuwe brug gelden allerlei nieuwe wensen en eisen die in 1972 voor de oude brug nog niet speelden. Wanneer je een brug bedenkt die tot 2100 mee moet, zul je bijvoorbeeld ook rekening moeten houden met de stijgende waterstand

door de klimaatveranderingen. En zo'n studie kost tijd, net als de besluitvorming om zo'n plan goedgekeurd te krijgen, te financieren en het verkrijgen van alle benodigde vergunningen. Omdat voor het wegdeel van de brug al op korte termijn een veilige oplossing nodig is, wordt intussen dus een tijdelijke brug gebouwd. Dat wordt ook meteen een slim ontwerp. Zo overspant de brug in één keer 200 meter, zonder pijler in het midden. De pijlers staan alleen op de oevers en dat verhoogt de veiligheid voor het scheepvaartverkeer.

Snelheid

En dat nieuwe ontwerp van de tijdelijke brug moet er dus snel komen. Henk: 'We gaan dan ook vlug aan het werk. We bestellen nu al materialen, roosteren mensen in, regelen de juiste bouwvergunningen en plannen tijdelijke verkeersmaatregelen in voor onvermijdelijke hinder. Wij streven ernaar dat de overlast voor omwonenden en bedrijven tot een minimum beperkt blijft.' Begin 2020 start Stipt met de bouw. De bedoeling is dat het verkeer in 2021 al over de nieuwe tijdelijke brug gaat.

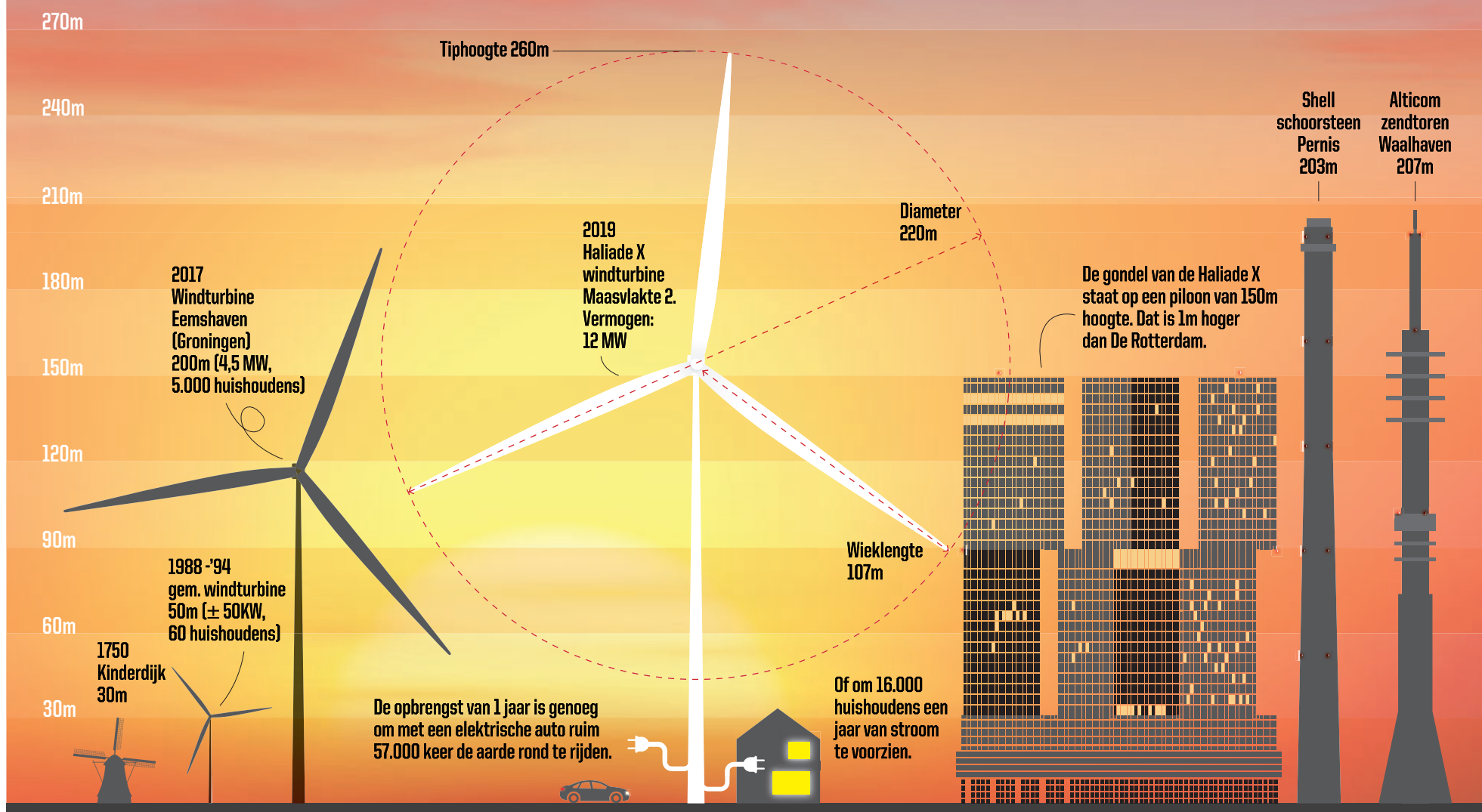
INVESTERINGEN IN BEREIKBAARHEID

De opknappbeurt van de Suurhoffbrug en het bouwen van een oplossing die tot 2100 mee kan, is een van de eerste projecten uit het landelijk programma Vervanging & Renovatie van Infrastructuur en Waterstaat. Hiermee krijkt minister van **Infrastructuur en Waterstaat Van Nieuwenhuizen de investeringen in onze infrastructuur de komende 10 jaar op van 150 naar zo'n 350 miljoen euro per jaar. Ze trekt zoveel geld uit vanwege het economisch belang van de bereikbaarheid in ons land.**

FOTO: PETER DE KROM

Megamolen op Maasvlakte 2

Om de energieproductie te verduurzamen en tegelijkertijd betaalbaar te houden, moeten we steeds meer stroom opwekken uit hernieuwbare bronnen, zoals zon en wind. Op Maasvlakte 2 wordt de nieuwste generatie windturbines voor op zee getest: de Haliade X, de grootste windturbine ter wereld. Met zijn enorme wieken kan hij meer stroom opwekken dan al zijn voorgangers, schoon en onuitputtelijk.

INFOGRAPHIC: JAN PETER HEMMINGA

Werk in de haven

✓ Baan gescoord

Claire den Hertog (24) begon negen maanden geleden als process engineer innovatie bij Sif Group.

'Sif maakt monopiles voor offshore windturbinefunderingen: grote stalen buizen die recht omlaag de zeebodem in worden geslagen en als een soort gigantische heipaal fungeren. De buizen moeten steeds groter, qua diameter en lengte, maar hoe krijgen we dat voor elkaar? Dat is een innovatievraagstuk waar ik mij mee bezighoud. Bij Sif werken veel werktuigbouwkundigen. Ik heb civiele techniek gestudeerd, maar Sif bevindt zich in zo'n bijzondere bedrijfstak dat je de meeste kennis binnen het bedrijf zelf moet opdoen. Je moet overal in het bedrijf je oor te luister leggen, zo leer je het productieproces echt kennen. Voor innovatieprojecten moet je de brug slaan tussen ons productieproces en de (toekomstige) markt vraag. Samen werken aan de toekomst, dat maakt deze baan zo leuk.'

Kwaliteiten: doorzettingsvermogen, creativiteit en veerkracht.

Opleiding: werktuigbouwkunde of techniek. Claire kwam via een detacheringsbureau en open sollicitatie bij Sif terecht.

Meer info: sif-group.com of bezoek het bedrijf tijdens de Wereldhavendagen.

De werkweek van... Een maintenance engineer

In de werkplaats van Applus+ werkt Jasmijn Baars (20) elke dag aan state-of-the-art-apparatuur waarmee het bedrijf wereldwijd technische inspecties uitvoert. 'Elke dag leer ik weer wat nieuws.'

Maandag

'Deze week staat in het teken van het gebruiksklaar maken van een scanner bug: dit apparaat kan zich over leidingen en buizen voortbewegen, terwijl het doorlopend scans maakt. Zo kunnen onze inspecteurs zwakke plekken opsporen. Vandaag heb ik voeding - de power junction box - eraan gemontereerd. De onderdelen krijgen we geleverd, en daarna is het puzzelen met behulp van een technische tekening.'

Dinsdag

'Vandaag ben ik bezig geweest met de wieltjes waarmee de scanner zich voortbeweegt. Ik moest kijken

of alles goed was afgesteld. En of een gemeten meter in het echt ook wel één meter was.'

Woensdag

'Deze werkdag stond in het teken van het plaatsten van een umbilical extender box. In gewoon Nederlands: ik heb de voedingskabel langer gemaakt. Ja, we gebruiken hier veel Engelse termen. Dit is ook een internationale omgeving: Applus+ heeft vestigingen over de hele wereld. Mijn collega's doen ook regelmatig klussen in het buitenland. Nee, ik nog niet, maar ik ben ook nog maar net begonnen hier. Dat komt vast nog wel. Ik hoop het in elk geval!'

Donderdag

'Ook de motorkabels van de scanner moesten langer worden gemaakt. Daar ben ik vandaag mee aan de slag.'

Vrijdag

'Vandaag ga ik de scanner testen.'

FOTO: ANJA KORTENBOUT

OOK AAN DE SLAG?

Opleiding: allround Operationeel Technicus niveau 4. Een technische opleiding is een vereiste.

Kwaliteiten: nauwgezet, technisch inzicht, leergierig.

Meer info: applus.nl

GEEF JE HAVENCARRIÈRE EEN BOOST!

Geïnteresseerd in een baan bij een van de honderden bedrijven die actief is in en rond de haven? Bezoek dan het MATCH Career Event op vrijdag 6 september in LantarenVenster in Rotterdam. Behalve workshops en seminars is er een arbeidsmarkt waar bedrijven (zoals Applus+ en Sif Group) zich presenteren en openstaande vacatures toelichten. De dag is opgezet voor studenten en young professionals, maar iedereen is welkom. Vrij 6 sept, 10.00 - 17.00 uur, LantarenVenster, Otto Reuchlinweg 996 Rotterdam, wereldhavendagen.nl/match

#STOEREHAVENBEROEPEN Scheepsbouwer bij Royal IHC

Jeroen van Breemen is van de details: hij zorgt ervoor dat de baggerschepen die Royal IHC bouwt klaar zijn voor hun werk. 'Zendmasten erop, draden van de lieren bevestigen, testen of alles werkt en dan kunnen ze de wateren op.'

Van het Midden-Oosten tot Zuid-Amerika; de IHC Beavers®, zoals de compacte baggerschepen heten waar Jeroen dagelijks aan sleutelt, worden over de hele wereld verkocht. 'Onze afdeling krijgt de baggerschepen kant en klaar binnen en wij zorgen voor de afbouw. Ik zet de zendmasten erop, bevestig draden van de lieren en installeer de zuigleidingen.' Zijn werk is vooral buiten en dat vindt hij heerlijk. 'In de winter soms in de sneeuw, zomers in de hitte. Dat is wel eens afzien, maar als het werk klaar is, ben ik apetrots.'

Lekker afwisselend werk

Zijn dag is nooit hetzelfde en dat maakt het werk zo leuk. 'Naast de afbouw van de baggerschepen werk ik soms in de fabriekshal, doe een reparatie tussendoor of aanpassingen op maat aan de standaard baggerschepen. Dit kan van alles zijn, soms hebben klanten specifieke wensen.' Het is volgens Jeroen minder zwaar dan het werk aan grote custom-build schepen, waar je veel klimt en zware dingen sjuwt. 'De Beavers® zijn al afgebouwd als wij aan de afwerking beginnen.'

Ruimte om te groeien

Jeroen volgde een tweejarige opleiding op het Technisch Opleidingscentrum van Royal IHC. Het eerste jaar kreeg hij les in theorie en praktijk, het tweede jaar volgde hij vooral verschillende snuffelstages in het bedrijf. Hij rondde de opleiding succesvol af en dat leverde hem een contract bij de scheepsbouwer op. 'En ik heb nog veel mogelijkheden om door te groeien. Ik heb mijn scheepsvaartdiploma gehaald en ga nu in de avonden een opleiding volgen als werktuigbouwkundige. Zo krijg je regelmatig de kans voor een nieuwe uitdaging.' Maar voorlopig werkt Jeroen nog met plezier op zijn huidige afdeling. 'Ik wilde vroeger heel graag iets met baggeren doen, maar ik had nooit gedacht dat ik baggerschepen zou bouwen!'

'Ik sleutel dagelijks aan schepen'

Bekijk ook de video over Jeroen: havenkrantonline.nl

FOTO: BOUDEWIJN BOLLMANN

Grenzen verleggen in de haven

Op vrijdag 6 september opent straatvoetballer Soufiane Touzani de Wereldhavendagen in de Rotterdamse haven. Hoewel hij als kind al in de haven kwam, ontdekt hij nog steeds nieuwe dingen. 'In de haven voel je de energie.'

Als Rotterdam de haven niet had, zou de stad een heel ander karakter hebben. Het rauwe, de bedrijvigheid, maar vooral de techniek maken het een unieke plek. Ik ben een keer in een controlekamer geweest bij APM Terminals, waar één man met een soort joystick allerlei machines aanstuurde. Het leek net of hij een *game* speelde, echt *sick* om te zien! Vorig jaar namen Touzani en zijn team een aantal video's op in de haven. Ze daagden elkaar uit met *challenges*, zoals een bal in een container trappen die tientallen meters hoog gestapeld stond. Ook moest het team vragen beantwoorden over de haven, hoeveel bedrijven er zijn (1.600) en hoeveel containers er op

het grootste schip passen (21.000). 'De challenge werd gewonnen door de enige vrouw in ons team, dat was voor ons jongens een beetje *awkward*.' Tijdens de opening op 6 september dit jaar nemen drie scholierenteams het tegen elkaar op. Touzani zal de challenges begeleiden.

Zonsopgang

In de haven voel je de energie en word je steeds weer uitgedaagd, weet Touzani uit eigen ervaring. 'Voor mij is de Erasmusbrug nog altijd het symbool van de haven. Ik heb eens op de brug gevoetbald, dat hebben we gefilmd. Toen mensen die film zagen, dachten ze dat speciaal voor mij de brug was afgezet. Maar het was gewoon heel vroeg in de ochtend, toen er nog geen

verkeer was, haha. Met de zonsopgang achter me was het echt een fantastisch gezicht. Als je je nieuwsgierigheid volgt, zie je steeds weer nieuwe dingen.' Wat dat betreft zijn er zoveel bijzondere plekken in de haven: 'Ik ben eens op een schip geweest dat in de haven lag, en dan bedoel ik echt een groot vrachtschip hè. Op de plek waar de kapitein staat, dat weidse uitzicht, dat is magisch. In de haven kun je je grenzen verleggen, letterlijk en figuurlijk.'

Op vrijdag 6 september openen Soufiane Touzani en zijn team 'Los Barrenderos' de Wereldhavendagen in de Rotterdamse haven. De opening begint om 10.00 uur op het VRR-plein, de parkeerplaats tussen de Cruise Terminal en WPC.

AGENDA

September

Kidsquiz

Kinderen en ouders gaan de strijd met elkaar aan tijdens de Kidsquiz in FutureLand. Daarna gaan ze op ontdekking in en om FutureLand. Er zijn twee niveaus: voor kinderen van 6-9 jaar en voor kinderen vanaf 10 jaar.

Zo 1 sept 14.00 tot 15.00 uur • FutureLand • Europaveg 902 • Rotterdam • futureland.nl • 010-252 252 0

Fiets door de haven

Op 22 sept is het tijd voor de Harbour Tour. Deze tocht voor recreatieve fietsers voert dwars door het havengebied en verbindt de Waalhaven met de allernieuwste terminals van de Maasvlakte. Er zijn routes van 75, 100 en 135 kilometer. Doe individueel mee of per groep of bussteam.

Zo 22 sept • Individuele inschrijving: €30 • Rotterdam • harbourtour.nl • 010-252 252 0

Nacht van de Kaap

Dansen op het Promenade-dek, feesten in balzalen met een ultiem Goldfinger-gehalte en een cocktailtje wegtikken in de bar waar Frank Sinatra ooit zijn sigaren rookte. Dat kan dit jaar tijdens de Nacht van de Kaap, want die wordt voor het eerst gehouden op het ss Rotterdam.

Za 7 sept, 17.00 tot 04.00 uur • € 29,75 p.p. • 3e Katendrechtse Hoofd 25 • Rotterdam • denachtvandeKaap.nl • 010-433 130 0

Energietour

Meld je aan voor de energietour op en rond FutureLand. Volg een lezing en ga mee op excursie en zie onder meer de grootste windturbine ter wereld in aanbouw. Bestudeer ter voorbereiding alvast de infographic in deze krant (p.5).

Za 28 sept • FutureLand • Europaveg 902 • Rotterdam • futureland.nl

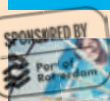
Shantifestival

Ruim dertig koren zingen drie dagen lang werkliezers uit de oude zeilvaart tijdens het Internationaal Shantifestival Rotterdam. Het grootste shantifestival van Europa! Kijk en luister tijdens deze 17e editie mee rondom de Leuvehaven.

Vrij 6 t/m zo 8 sept • Leuvehaven • shantifestival-rotterdam.nl • 06-33731440

Oktober

Spektakel bij de Harbour Run

Een parcours van zes of tien kilometer over kades, langs schepen, kranen en containers. Meld je aan voor de Harbour Run. Je komt op terreinen van de hardwerkende havenarbeiders. Doe jij mee? Haast je dan nu naar de website.

Zo 6 okt • Inschrijving (vanaf 18 jaar): €45 • Rotterdam • harbourrun.nl

Generation Discover festival

Tijdens dit festival, onder meer georganiseerd door Shell, ontdekken jongeren hoe wetenschap en technologie bijdragen aan een wereld in transitie. Het festival in Ahoy staat in het teken van het leven in 2050, hoe zorgen we ervoor dat we slimmer, schoner, zuiniger en sociaal gaan samenleven?

Woe 2 t/m zo 6 okt • Ahoyweg 10 • Rotterdam • tinyurl.com/discover-festival

WERELDHAVENDAGEN

Ontmoet het Havenbedrijf

De 42ste editie van de Wereldhavendagen staat weer bol van demonstraties op het water en tal van excursies. Op de Wilhelminakade maak je kennis met organisaties, waaronder hoofdsponsor en 'founding father' Havenbedrijf Rotterdam. Ontmoet hier bijvoorbeeld de Inspecteurs Gevaarlijke Stoffen die je vertellen over hun werk. Of

ontdek de geheimen en beloftes van 's werelds slimste container: Container 42. Bomvol meetapparatuur brengt dit technische wonder nieuwe data in beeld. Knappe koppen bedenken er oplossingen mee voor nu én in de verre toekomst. Als je benieuwd bent of er ook een havenbaan bestaat die bij jou past, kom je dan oriënteren op het brede palet aan banen in de haven. Heb je

stalen zenuwen en ook nog eens een flinke dosis havenkennis paraat? Ga dan de strijd aan in de 'Go Spiral-Quiz'. Je ziet, doet en ontdekt het allemaal bij het Havenbedrijf op de Wilhelminakade. Vrij 6 t/m zo 8 sept • Rotterdam • wereldhavendagen.nl • 010-252 4949

Maritiem festival in Maassluis

(Stoom)sleepboten, (voormalig) loodsvaartuigen, shantykoren, maar ook: documentaires over Maassluis en het water, een kermis, avondbraderie en veel verschillende muziekoptredens. De Furieade is met recht een nautisch festijn in Maassluis. Het festival heeft haar naam te danken aan stoomzeesleepboot De Furie. Donderdag 3 oktober varen verschillende schepen de Noordvliet binnen. Deze 40ste editie van dit gratis evenement belooft een extra feestelijke te zijn, met een spectaculaire opening op vrijdagavond.

Woe 2 t/m zo 6 okt • rond de Binnenhaven en in de binnenstad van Maassluis • furieade.nl

FOTO: FURIEADE.NL

* Feest in * de Maastunnel

Na een grondige renovatie rijden de auto's weer door de Maastunnel. Maar de feestelijke opening is op zaterdag 5 oktober, dé kans om door de gerenoveerde autobuizen te lopen. Op je gemak, of samen met de Rotterdam Running Crew. Daarnaast kun je op Noord én Zuid genieten van optredens, een expositie, filmvertoningen en een sportieve vijfkamp voor kinderen. Wil jij zelf het podium op? Zend dan jouw ode aan de Maastunnel in en maak kans op een podium- of expositieplek.

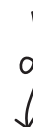
Za 5 okt • maastunnel.nl

FOTO: CAREL VAN HEES

Lees de Havenkrant ook online.

Meer havennieuws vind je op havenkrantonline.nl

CONTACT HAVENBEDRIJF ROTTERDAM

Afdeling Corporate Communicatie Postbus 6622, 3002 AP Rotterdam 010-2521010 havenkrant@portofrotterdam.com

COLOFON

De Havenkrant is een uitgave van het Havenbedrijf Rotterdam. De krant wordt vier keer per jaar verspreid onder inwoners van de regio Rijnmond in een oplage van 530.000 exemplaren. Overname van artikelen en beeld uit de Havenkrant is alleen toegestaan na schriftelijke goedkeuring van het Havenbedrijf Rotterdam. De inhoud is met zorg gemaakt. Ondanks de zorgvuldigheid kunnen er onjuistheden in staan. Aan de inhoud van de krant kunnen geen rechten worden ontleend. Meningingen in deze krant zijn niet noodzakelijkerwijs de mening van de directie van het Havenbedrijf Rotterdam.

REDACTIE

Anouska Hoogendoorn-Lagerwaard (hoofdredacteur), Erik Stenhuis (eindredacteur), Simone Opschoor-den Braber, Tie Schellekens, Gijs Warmenhoven (Havenbedrijf Rotterdam), Fieke Walgreen, Rody van der Pols (Maters & Hermesen Journalistiek)

TEKSTEN

Havenbedrijf Rotterdam, Maters & Hermesen Journalistiek

FOTOGRAFIE

Boudewijn Bollmann, Lars van den Brink, Jiri Buller, Anja Kortzenbout, Peter de Krom, Anne Reitsma

ILLUSTRATIES

Caroline Ellerbeck

COVERFOTO

Arie Kievit/Hollandse Hoogte

INFOGRAPHIC

Jan Peter Hemminga

ART DIRECTION EN VORMGEVING

Jan Peter Hemminga (Maters & Hermesen Vormgeving)

LITHOGRAFIE

Studio Boon

DRUK

Janssen/Pers Gennep

VERSPREIDING

Reclameverspreiding Bouwman, Kulturkoerier

